

Katowice 01.04.2019r

Prof.dr hab.n.med. Maria Formińska-Kapuścik
Klinika Okulistyki Dziecięcej
Katedry Okulistyki
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach

Recenzja pracy doktorskiej lek. Michała Łukasza Ruta pt.: „Wpływ cukrzycy na pooperacyjną ostrość wzroku po pars plana witrektomii z powodu błony nasiatkówkowej.”

Cukrzyca jest chorobą przewlekłą, która została nazwana przez WHO epidemią o zasięgu globalnym. W Polsce schorzenie to dotyka około 3 milionów ludzi, natomiast na świecie około 415 milionów. Cukrzyca w wyniku utrzymującego się podwyższonego poziomu we krwi glukozy uszkadza drobne naczynia krwionośne, włączając te znajdujące się w siatkówce, a wtórnie powoduje niedokrwienne uszkodzenie włókien nerwowych. Uszkodzenie włókien nerwowych oraz zmiany o charakterze retinopatii cukrzycowej prowadzą do postępującej utraty widzenia. Błona nasiatkówkowa /ERM/ jest częstą patologią powierzchni szkliskowo-siatkówkowej. Istnieje wiele potencjalnych czynników rozwoju ERM, w tym również cukrzyca. Obecnie leczeniem z wyboru błony nasiatkówkowej jest pars plana witrektomia z usunięciem błony granicznej wewnętrznej /ILM/.

Podjęty przez Doktoranta temat jest bardzo interesujący, aktualny i ważny. Podjął się on oceny wpływu cukrzycy na proces gojenia po pars plana witrektomii z powodu błony nasiatkówkowej.

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa ma układ typowy dla dysertacji doktorskiej i posiada wszystkie wymagane elementy strukturalne. Praca liczy 77 stron, w tym streszczenie w języku polskim i angielskim.

Wstęp liczy 19 stron, dodatkowo podzielony na podrozdziały napisane w sposób potwierdzający, że autor szczegółowo zapoznał się z aktualnym piśmiennictwem w zakresie poruszanego tematu. Przynajmniej epidemiologię w populacji polskiej i dane z dużych populacyjnych badań z innych krajów oraz mechanizmy prowadzące do powstawania błony naziątkówkowej. Opisuje objawy kliniczne, metody diagnostyczne, wskazania do leczenia operacyjnego, etapy zabiegu witrektomii oraz możliwe powikłania. W drugiej części pracy odnosi się do różnic wynikających z współistnienia cukrzycy u pacjenta. Ta część rozprawy świadczy o dużej wiedzy Doktoranta oraz zdolności przedstawienia opracowania naukowego. Wyczerpujące i szczegółowe informacje oparte są na aktualnym piśmiennictwie, wskazują na dobre zorientowanie Autora w temacie.

Cele pracy zostały sformułowane precyzyjnie i są aktualne w świetle dotychczasowego stanu nauki. Doktorant dokonał analizy retrospektywnej, badanie kwalifikacyjne oraz badania kontrolne u pacjentów po zabiegu.

Do grupy badanej włączono 38 pacjentów (38 oczu) z błoną naziątkówkową wtórną do cukrzycy, a do grupy kontrolnej 42 pacjentów (42 oczu) z błoną idiopatyczną. Wszyscy pacjenci poddani zostali zabiegowi pars plana witrektomii przez jednego operatora. Doktorant zastosował prawidłowe kryteria włączenia oraz wyłączenia z badania. Wszyscy pacjenci mieli wykonane przed zabiegiem badanie okulistyczne poszerzone o OCT płamki z oceną kompleksu GCIPL. W wykonanych badaniach kontrolnych w okresie 6 miesięcy po zabiegu Doktorant rozszerzył badanie OCT o ocenę RNFL oraz test Amslera.

Analiza statystyczna została przeprowadzona zgodnie z przyjętymi regułami, stosując różnorodne testy statystyczne oraz oceny korelacji. Zastosowane metody statystyczne nie budzą wątpliwości.

Wyniki Doktorant przedstawił starannie i przejrzysto na 31 stronach, w 19 tabelach i 33 rycinach. Uzyskane wyniki są oryginalne, zaprezentowane w sposób przemyślany i pozwalają na realizację założonych celów. Sposób analizy uzyskanych wyników i ich omówienie świadczą o Jego dojrzałości naukowej. Dowiódł, że pomiędzy grupami nie ma istotnych statystycznie różnic w procesie gojenia i uzyskana poprawa ostrości widzenia jest porównywalna w obu grupach pacjentów. Natomiast autor podkreślił fakt neurodegeneracyjnego procesu występującego w cukrzycy i obniżenia grubości warstwy RNFL u tych pacjentów. Co więcej podkreślił znaczenie parametru RNFL u pacjentów z cukrzycą oraz centralnej grubości siatkówki w grupach idiopatycznych.

Rozdział dyskusja doskonale przedstawia interpretację wyników pracy Doktoranta w zestawieniu ze współczesnym piśmiennictwem. Prowadzona dyskusja wskazuje na dobre przygotowanie merytoryczne Doktoranta i umiejętność prawidłowego ich odniesienia do wyników innych autorów. Sposób przeprowadzenia dyskusji świadczy o doskonałej znajomości literatury.

Całość pracy zakończona jest 3 wnioskami znajdującymi uzasadnienie w uzyskanych wynikach. Jako recenzent pragnę podkreślić istotne znaczenie wyciągniętych wniosków dla okulistów zajmujących się kwalifikacją oraz chirurgów okulistów wykonujących zabieg pars plana witrektomii.

Piśmiennictwo obejmuje 102 prace ,w większości autorów zagranicznych. Bibliografia jest dobrze dobrana i poprawnie cytowana w tekście pracy. Opracowanie edytorskie nie budzi zastrzeżeń.

Reasumując pracę oceniam bardzo pozytywnie. Napisana jest prawidłowym językiem polskim, co powoduje że czyta się ją z przyjemnością. Dokumentacja graficzna jest przejrzysta, dobrej jakości. Doktorant w niniejszej pracy wykazał się należytych przygotowaniem merytorycznym, starannością i dociekliwością. Praca jest oryginalnym opracowaniem Autora wzbogacając dotychczasową wiedzę na omawiany i bardzo aktualny temat.

Z obowiązku recenzenta zastanawiam się tylko czy na str. 5 w skrótach konieczne jest umieszczenie sformułowania pre i post , co samo w sobie nie oznacza przedoperacyjny i pooperacyjny. Uwaga ta jest mało znacząca i może jedynie świadczyć o dużym zainteresowaniu z jakim czytałam powierzoną mi do recenzji rozprawę.

Mając na uwadze wartość merytoryczną i praktyczną mam zaszczyt zwrócić się do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie lek. Michała Łukasza Ruta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof.dr hab. Maria Formińska-Kapuścik

5624775
prof. zw. dr hab. n. med.
Maria Formińska-Kapuścik
Specjalista chorób oczu
tel. 601 490 507
98 120 5750